

[Bruksanvisning] - 1

J. S. Bagge & comp.

*Vardagstryck Affärstryck 1800-tal 8:o
Bagge*

National Library
of Sweden

Non Plus Ultra Pasta för Rakstriglar,

tillverkas vid

J. S. Bagges & Comp. Fabrik i Stockholm.

(Fabriks-försäljnings-Magasinet är i Huset N:o 52 vid Drottninggatan.)

Anvisning

om sättet att renovera afnötta Rakstriglar, jemte bifogade upplysningar om en rakknifs rätta behandling på sten och på strigel, m. m. som är nödigt att känna för hvar och en som önskar hafva sina rakknifvar i godt skick.

Rakstrigelns renovering.

1:o Först efterses noga om några ojemnheter finnas på strigelytan; dessa äfvensom det förra belägningsämnet afputsas sorgfälligt medelst en skarp glasbit med grad kant eller med ett passande eggjern.

2:o Strigelremmen afslipas med en ren och torr samt plan pimssten eller fin sandsten, som likväl bör vara fullkomligt fri från alla lösa partiklar, hvilka, om de qvarstodnade på strigelytan, sedermera ovilkorligt skulle förderfva rakknifven.

3:o Om lädret kännes torrt bör den sidan, som förut varit den skarpare, iägnidas med några droppar bomolja, och den andra helt lindrigt bestrykas med litet fin och ren talg.

4:o Man tager en knifsudd af den i ena rummet af dosan befintliga *bruna* pasta, utstryker denna med knifven så jemnt som möjligt på den med bomolja insmorda eller förra skarpsidan, och ingnider den mycket väl med fingret eller bättre med en af ett stycke skripapper hoprullad boll, till dess pastan är lika jemnt utbredd öfver hela ytan.

5:o Strigelytan slätstrykes slutligen fullkomligt med flata sidan af en bord-knif eller sämre rakknif.

6:o Sedan förfäres på lika sätt med den andra sidan, på hvilken den i andra rummet af dosan befintliga *svarta* pasta påstrykes. Denna blir då strigelns färsida.

7:o Om man vid rakknifvens sedermera skeende dragning märker, att något af pastan fäster sig på knifven, är detta ett tecken att man pålagt för mycket. Man bör då ånyo omgilda strigeln med pappersbollen, tills den blir så glatt, att den icke vidare smutsar knifven. Der stadnar i alla fall tillräckligt ämne qvar för knifvens vederbörliga skärpning.

8:o Såsom en hufvudsak erinras, att man under arbetet omsorgsfullt bör skydda den fina sidan från all beröring af skarpsidans pasta, äfvensom icke i dosan sammanblanda båda ämnena, ej heller nyttja samma pappersboll till båda sidorne, af orsak att om den skarpa pastan inblandas med finsidans, denna sednare måste förlora sin egenskap af finare, och således ej kan gifva knifven den ytterligt fina och jemna egg, som är ett nödvändigt vilkor för ett skarpt beth.

9:o Sådane Rakstriglar, som från början äro väl och omsorgsfullt beredda, t. ex. de vid ofvannämnda Fabrik tillverkade, behöfva sällan den i 1:sta och 2:dra regeln beskrifna afputsning och slipning, utan man kan vid deras renovering genast öfvergå till bestrykningen med pastan.

10:o Skulle sjelfva remmen vara sönderskuren eller eljest illa medfaren, kan den svårligen genom blott afputsning och slipning upphjelpas. Man gör då bäst att låta verkställa renoveringen vid någon godkänd strigelfabrik.

Teknisk

Rakknifvens dragning på strigeln.

1:o Är knifven redan förut i godt stånd bör man åtminstone först försöka om ej dragning på fänsidan ensamt gör tillfyllest på skärpningen.

2:o I annat fall drages den först på skarpsidan, flera eller färre gånger fram och tillbaka, allt efter knifvens beskaffenhet. Oftast äro 10 å 15 drag för hvar sida af knifven tillräcklige. Likväl bör man akta sig att icke draga för länge på skarpsidan, emedan en ömtålig knif derigenom lätt kan få en fin, för knifvens bett hinderlig, räegg.

3:o Derpå föres knifven, efter noggrann aftorkning, på fänsidan, hvarest den drages än flera gånger fram och åter. Genom någon uppmärksamhet på särskilda knifvars olika bett finner man lätt huru mycket i det fallet kan vara lagom för hvar och en.

4:o Man bör rätta knifvens ställning mot strigeln efter det sätt, på hvilket man är van att föra den under rakningen. Brukar man att skära på sned framåt, så bör eggen hafva en stupning åt detta håll, hvilken den får om man under dragningen låter knifven ligga något på sned på strigeln med skaftändan förut; är man åter van att vid rakningen föra knifven skärande åt skaftet till, bör dragningen ske i motsatt ordning eller med udden före och skaftändan efteråt.

5:o Det är angeläget att för hvarje drag hela eggen kommer i beröring med strigelytan, hvilket sker på det sättet att knifven på samma gång den föres längs åt strigeln äfven drages på sned tvärsöfver densamma, så att man alltid börjar draget vid ena ändan af bladet och slutar det vid den andra. Vändningen af knifven mellan hyart drag bör alltid ske öfver ryggen.

6:o Knifven bör ej pressas hårdt mot strigeln, utan föras med lätt men stadig hand. Någon hårdare tryckning får likväl ega rum för knifvens egg än för dess rygg, under det de båda alltid ligga jemnt an mot strigelytan.

7:o Om knifvens rygg händelsevis skulle vara så skarpkantig, att den antingen i vändningen eller under själva dragningen luddar upp strigelytan bör man låta en skärslipare afrunda densamma, emedan den eljest ovillkorligen förstör äfven den bästa strigel.

Rakknifvens dragning på sten.

1:o Man bör för detta ändamål vara försedd med 2:ne så kallade olj-stenar, en gröfre och en finare, begge fullkomligt plana och fria från hårdare ådror eller korn.

2:o Man begagnar först den gröfre, och tillslipar knifven derå, tills man på alla punkter fått lika egg på densamma, hvarvid vanligen en fin räegg visar sig längsät hela knifven. Denna borttages genom dragning på den finare stenen, hvarvid man äfven emellanåt med lätt hand må stryka knifven verticalt öfver nageln eller någon annan hornaktig kropp.

3:o Dragningen sker i öfrigt på det sättet att stenen placeras stadigt på ett bord, knifbladet fattas med ena handen vid skaftändan, med andra vid udden, och föres stadigt fram och tillbaka, i början under temligen stark tryckning och längre uthållen dragning för hvar sida; mot slutet deremot med lindrigare tryckning och oftare ömbytte af sidor.

4:o Knifven bör alltid ligga jemnt an på stenen, dock må man isynnerhet mot slutet tillåta sig en något starkare tryckning åt eggen till.

Vid rakningen iakttages:

1:o Att innan knifven får börja sin skörd, skägget först intvälvas och aftvättas väl, hvarigenom detsamma betydligt uppmjukas, särdeles om ljumt vatten begagnas. Knifven erhåller härigenom en vida lättare gång.

2:o Att bladet insida bör göra en ganska spetsig vinkel mot hakan. Dessutom bör knifven icke föras i en mot eggen vinkelrät riktning, utan hellre något snedt, d. ä. så att man icke tvingar knifven fram genom skägget som ett huggjern, utan under dess framfart antingen tillika skjuter den framåt eller drager den bakåt, så att skärningen sker i en mot eggen sned riktning. Detta lättar rakningen ganska mycket, ehuru någon öfning dervid fordras för att verkställa det med lätthet och utan fara för skrämor.